

NEMZETI
KÖZZSZOLGÁLATI
EGYETEM
LUDOVIKA

NEMESKÜRTY ISTVÁN
TANÁRKÉPZŐ KAR
OFFICIUM PRO PATRIA

A SZÖVEGALKOTÁSTÓL A SZÖVEGÉRTÉSIG

INTERDISZCIPLINÁRIS MEGKÖZELÍTÉSEK

KONFERENCIA

ABSZTRAKT- ÉS PROGRAMFÜZET
2025. DECEMBER 4-5.

TEXT: FROM PRODUCTION TO PROCESSING
INTERDISCIPLINARY APPROACHES

INTERNATIONAL CONFERENCE

4-5 DECEMBER 2025

PROGRAM

4 December Thursday

10.00 Dean's welcome: **Dr Ágnes Veszelszki**

Plenary Talk

10.05 – 10.45 **Jane Oakhill** University of Sussex
Understanding the Processes of Reading Comprehension

10.45 – 11.00 Coffee break

11.00-12.00 Session 1. - Presentations in English

Moderator **Gábor Kovács**

11.00 – 11.20 **István Csűry** DE
*A Dynamic Approach to Coherence: Factors of Argument Validity
Evaluation in Different Types of Argumentative Discourse*

11.20 – 11.40 **David Veljanovszki** NKE-NITK, Anglisztika és Germanisztika Tanszék
*Language Socialisation and Pragmatic Development
in English-Medium Academic Settings through
Written and Spoken Text Construction*

11.40 – 12.00 **Bence Tóth** NKE-HHK
*The Role of Reader-Response Criticism
in the Interpretation of Sacred Texts*

12.00 – 12.15 Break

12.20 – 12.40 **Ágnes Kovács/ Edina Kriskó** NKE-VTK
*Communicating the Invisible: Media Representations and Perceptual
Barriers of Drought Risk in Hungary*

12.40 – 13.00 **Mária Laczkó** Budapest
*Characteristics of High School Students Communication
Reflected in their Notes*

13.00-14.00 Lunch

14.00-17.00	Session 2. – Presentations in Hungarian Moderator Péter Libárdi
14.00 – 14.20	Rita Bajáki NKE-NITK <i>Imaszövegek a kora-újkorban</i>
14.20 – 14.40	Gábor Kovács PE <i>Az értelmező elbeszélés és a narratív paralelizmus</i>
14.40 – 15.00	Mária Molnár-Török DE <i>Figyelemirányítási mintázatok mint a szöveg értelemösszetevői</i>
15.00 – 15.20	Roberta Rada NKE-NITK, Anglisztika és Germanisztika Tanszék <i>A Mikulás egykor és ma szövegelemzés a „szótársulás-elemzés” módszerével</i>
15.20 – 15.40	Break
15.40 – 16.00	Györgyi Zs. Sejtes SZTE <i>Mit tudjon a diák miközben értőn olvas? – A sémaelmélet felhasználási lehetőségei a szövegértési képesség fejlesztés folyamatában</i>
16.00 – 16.20	Attila Péteri ELTE <i>A spanyolnátha-járvány (1918) és a koronavírus-járvány (2020) diszkurzív feldolgozása a magyar sajtóban. Egy összehasonlító esettanulmány tanulságai</i>
16.20 – 16.40	Eszter Szabó-Magyar PTE <i>Szövegalkotástól a szövegértésig a fordításban, azaz hogyan befolyásolják a fordítói választások és döntések az Örkeny-Egypercesek jelentését?</i>
16.40 – 17.00	Break
17.00 – 17.30	Cultural event (concert): Liszt-Prize laureate cellist Judit Faludi and vocal artist Krisztián Szenthelyi , accompanied by pianist Rita Termes

5 December Friday: Presentations of PhD Student Workshops

9.00 – 10.30	Session 3. - Presentations in Hungarian Moderator Péter Libárdi
09.00 – 9.20	Orsolya Vorzsák SOTE <i>Weniger Text – mehr Gesundheit! Szövegkohéziós eszközök használata német és magyar könnyen érthető betegtájékoztatókban</i>

9.20 – 9.40	Diána Mosza ELTE <i>Narratológia a középiskolában: szövegértés és szövegalkotás</i>
9.40 – 10.00	Kornélia Gyenei ELTE <i>A fluencia szerepe a középiskolai szövegalkotás eredményeiben</i>
10.00 – 10.30	Break
10.30 – 13.00	Session 4. – Presentations in English Moderator David Veljanovszki
10.30 – 10.50	Tünde Taxner NKE-NITK <i>Stories around the World: The roles and characteristics of textual narratives in the digital strategic communication of global environmental NGOs</i>
10.50 – 11.10	Ádám Galac NKE-NITK/ELTE <i>Cross-linguistic and Cross-Textual Variation in the Olfactory Lexicon: A Corpus-Based Comparison of English, German and Hungarian</i>
11.10 – 11.40	Puyu Ning ELTE <i>Task vs. Rapport: A Case Study of Interpersonal Interaction in Virtual Reality</i>
11.40 – 12.00	Break
12.00 – 12.20	Miftahul Furqon PE <i>Reading Beyond the Classroom: Pedagogical Potentials of Texts in Role-Playing Video Games for EFL</i>
Learners	
12.20 – 12.40	Ahmad Naji PE <i>Comparative Thematic Analysis of TAT Picture Cards Narratives Among Hungarian and Jordanian Bilinguals in EFL Context</i>
12.40 – 13.00	Alexandra Gyimesi PE <i>From Textbook to Literature: Teaching Noun-Verb Collocations through Literary Texts</i>
13.00 – 13.10	Closing remarks: David Veljanovszki
Accompanying Event:	
14.00 – 15.00	Techniques of Reading Comprehension in the Classroom A Workshop by Jane Oakhill

A KONFERENCIA PROGRAMJA

December 4. csütörtök

10.00 dékáni köszöntő
Dr. Veszelszki Ágnes

PLENÁRIS ELŐADÁS

10.05 – 10.45 **Jane Oakhill** University of Sussex
Understanding the Processes of Reading Comprehension

10.45 – 11.00 Kávészünet

11.00 – 12.00 **Első szekció: angol nyelvű előadások**

Moderál: **Kovács Gábor**

11.00 – 11.20 **Csűry István** DE
*A Dynamic Approach to Coherence: Factors of Argument Validity
Evaluation in Different Types of Argumentative Discourse*

11.20 – 11.40 **Veljanovszki Dávid** NKE NITK, Anglisztika és Germanisztika Tanszék
*Language Socialisation and Pragmatic Development
in English-Medium Academic Settings through Written
and Spoken Text Construction*

11.40 – 12.00 **Tóth Bence** NKE-HHK
*The Role of Reader-Response Criticism
in the Interpretation of Sacred Texts*

12.00 – 12.15 Szünet

12.20 – 12.40 **Kovács Ágnes/Kriskó Edina** NKE-VTK
*Communicating the Invisible: Media Representations
and Perceptual Barriers of Drought Risk in Hungary*

12.40 – 13.00 **Laczkó Mária** Budapest
*Characteristics of High School Students
Communication Reflected in their Notes*

13.00 – 14.00 Ebédészünet

14.00-17.00	Második szekció: - magyar nyelvű előadások Moderál: Libárdi Péter
14.00 – 14.20	Bajáki Rita NKE-NITK <i>Imaszövegek a kora-újkorban</i>
14.20 – 14.40	Kovács Gábor PE <i>Az értelmező elbeszélés és a narratív paralelizmus</i>
14.40 – 15.00	Törökné Dr. Molnár Mária DE <i>Figyelemirányítási mintázatok mint a szöveg értelemösszetevői</i>
15.00 – 15.20	Rada Roberta NKE-NITK, Anglisztika és Germanisztika Tanszék <i>A Mikulás egykor és ma – Szövegelemzés a „szótársulás-elemzés” módszerével</i>
15.20 – 15.40	Szünet
15.40 – 16.00	Zs. Sejtes Györgyi SZTE <i>Mit tudjon a diák miközben értőn olvas?</i> <i>A sémaelmélet felhasználási lehetőségei a szövegértési képesség fejlesztés folyamatában</i>
16.00 – 16.20	Péteri Attila ELTE <i>A spanyolnátha-járvány (1918) és a koronavírus-járvány (2020) diszkurzív feldolgozása a magyar sajtóban. Egy összehasonlító esettanulmány tanulságai</i>
16.20 – 16.40	Magyarné Dr. Szabó Eszter PTE <i>Szövegalkotástól a szövegértésig a fordításban, azaz hogyan befolyásolják a fordítói választások és döntések az Örökény-Egypercesek jelentését?</i>
16.40 – 17.00	Szünet
17.00 – 17.30	Kulturális program Faludi Judit Liszt-díjas csellóművész Szenhelyi Krisztián énekművész Termes Rita zongoraművész

December 5. péntek

PHD-HALLGATÓI MŰHELYEK BEMUTATKOZÁSA

9.00 – 10.30	Harmadik szekció: - magyar nyelvű előadások Moderál: Libárdi Péter
09.00 – 9.20	Vorzák Orsolya SOTE <i>Weniger Text – mehr Gesundheit! Szövegkohéziós eszközök használata német és magyar könnyen érthető beteg tájékoztatókban</i>
9.20 – 9.40	Mosza Diána ELTE <i>Narratológia a középiskolában: szövegértés és szövegalkotás</i>
9.40 – 10.00	Gyenei Kornélia ELTE <i>A fluencia szerepe a középiskolai szövegalkotás eredményeiben</i>
10.00 – 10.30	Szünet
10.30 – 13.00	Negyedik szekció: angol nyelvű előadások Moderál: Veljanovszki Dávid
10.30 – 10.50	Taxner Tünde NKE-NITK <i>Stories around the World: The roles and characteristics of textual narratives in the digital strategic communication of global environmental NGOs</i>
10.50 – 11.10	Galac Ádám NKE-NITK/ELTE <i>Cross-linguistic and Cross-Textual Variation in the Olfactory Lexicon: A Corpus-Based Comparison of English, German and Hungarian</i>
11.10 – 11.40	Ning, Puyu ELTE <i>Task vs. Rapport: A Case Study of Interpersonal Interaction in Virtual Reality</i>
11.40 – 12.00	Szünet
12.00 – 12.20	Furqon, Miftahul PE <i>Reading Beyond the Classroom: Pedagogical Potentials of Texts in Role-Playing Video Games for EFL Learners</i>
12.20 – 12.40	Naji, Ahmad PE <i>Comparative Thematic Analysis of TAT Picture Cards Narratives Among Hungarian and Jordanian Bilinguals in EFL Context</i>
12.40 – 13.00	Gyimesi Alexandra PE <i>From Textbook to Literature: Teaching Noun-Verb Collocations through Literary Texts</i>
13.00 – 13.10	Zárszó: Veljanovszki Dávid
Kísérő esemény:	
14.00 – 15.00	<i>Techniques of Reading Comprehension in the Classroom</i> Jane Oakhill workshopja

ABSZTRAKTOK/BOOK OF ABSTRACTS

December 4. (csütörtök) / 4 December (Thursday)

ELSŐ SZEKCIÓ / SESSION 1

CSÚRY, István

Debreceni Egyetem

A Dynamic Approach to Coherence: Factors of Argument Validity Evaluation in Different Types of Argumentative Discourse

In my presentation, I aim to critically examine coherence, one of the fundamental factors in text production and comprehension, using an empirical study of a text corpus as a case study. I point out that the vagueness of the definition of coherence and the extensive range of uses of the concept in technical and colloquial language are in such interaction that they can distort representations and expectations related to the text. At the same time, textual research does not necessarily take into account with sufficient weight and regularity certain aspects of the semantic-functional dimension of the text. I argue that it is only possible to make valid observations about coherence by approaching it from the discursive space between texts, and that for this reason, texts that are in some kind of dialogical relationship with each other, including the products of oral discourse, deserve special attention.

The examination of argumentative discourse is particularly instructive. Here, the assessment of coherence as a textual feature (that can also be characterized by certain logical features) overlaps with the assessment of the quality, validity, soundness, and effectiveness of the argument, even though these are dimensions of argumentative discourse that are interrelated in a complex system but fall within the scope of different scientific approaches. It follows from the dynamic conception of coherence (Csúry 2017: 24) that all these factors should be taken into account, clarifying their interrelationships. To this end, in addition to the known linguistic definitions of coherence and the logical analysis of argumentation, we must rely on structural (Toulmin 1958), rhetorical (Perelman & Olbrechts-Tyteca, 1988), pragma-dialectical (van Eemeren & Grootendorst 1991), and psychological-cognitive (Petty & Cacioppo) approaches to the latter.

VELJANOVSZKI, Dávid

Ludovika University of Public Service,

Department of English and German Studies

Language Socialisation and Pragmatic Development in English-Medium Academic Settings through Written and Spoken Text Construction

Drawing on the Vygotskian understanding of the 'activity', Duff (1995) and Willet (1995) linked the process of language socialisation to lasting exposure to language mediated social activities. Viewing academic language socialisation as a cross-discipline construct (cf. Duff, 2010, Morita, 2000, Ho, 2011) bound up with linguistic and interactional processes (cf. Duff, 2002), the present discussion seeks to answer questions such as how does a novice become an expert in academic text construction, what differences do non-native speaker exhibit in their academic language socialisation when compared to native speakers in similar settings, is there a correlation between linguistic competence development and pragmatic competence development, or what could differences between L1 and L2 pragmatic competence be attributed to. From a pedagogical angle, the proposed talk also considers practical issues such as how to monitor pragmatic transfer, how to incorporate elements of pragmatic competence development into language classes and whether pragmatic competence is really teachable at tertiary levels after all. Finally, going beyond the perennial dichotomy of native vs non-native models of competence instruction, recent holistic conceptualisations of pragmatic competence will be examined (cf. Douglas Fir, 2016) in an attempt to better account for the dynamism and complexities of today's multilingual academic reality.

Keywords: language socialisation, pragmatic competence development, EAP, written text construction, spoken text construction, pragmatic transfer.

TÓTH, Bence

NKE HHK Természettudományi Tanszék

The Role of Reader-Response Criticism in the Interpretation of Sacred Texts

Who constructs the meaning of a text? Is it the writer during the process of the writing when they place those literal codes in the text through which they want to deliver their message? Or is it the inherent property of the text and the task of the reader (the critic) is to determine it as accurately as possible? Among western theologians, a third option has been popular for decades which, however, has not found its way adequately into Hungarian theological literature: the readerresponsecriticism. According to this understanding, the meaning is given to the text by the reader through the event of the reading. This means that there are as many interpretations as reading experiences. In my present-

tation, I examine the act of reading with special regard to the role of the imagination of the reader and what can be taken as an authentic reading in this hermeneutic frame. As the reading of a text can vary in history, the change in the interpretation of sacred texts can have existential effects, too. In the second part of my lecture, I therefore present the differences of text-centered and reader-response interpretations of select biblical texts and its effect on christian religious thought. I also present some dogmatic results of the different hermeneutical approaches.

KOVÁCS, Ágnes NKE VTK

KRISKÓ, Edina NKE ÁNTK

Communicating the Invisible: Media Representations and Perceptual Barriers of Drought Risk in Hungary

Objectives: The aim of this research is to explore how drought risk and water scarcity are represented in the Hungarian digital media landscape, with special attention to patterns of text production, psychological and interpretative barriers, and the role of visual elements in supporting or hindering text comprehension. The long-term objective is to develop a differentiated communication framework that fosters cooperation in drought prevention and management, with a particular focus on the Danube River Basin.

Methods: The study is based on qualitative media content analysis, complemented by artificial intelligence-supported tools. The research analyses online news articles, social media content, and official governmental communications published between September 2024 and September 2025. Using qualitative media analysis and advanced text analysis methods, it examines the structure of narratives, modes of target group address, and the impact of visual elements on the comprehension of drought-related messages.

Results: Preliminary findings indicate that information related to water crises often triggers fear, which inhibits effective public response. One of the key responsibilities of experts is to build trust, help the population understand the risks they face, and engage individuals and communities in proactive crisis resolution. Crisis narratives are dominated by a focus on loss and technocratic language, while emotionally resonant storytelling and locally tailored visual elements remain underrepresented.

Conclusions: Communication about drought can only be effective if it is both scientifically accurate and culturally, linguistically accessible. Crafting messages that address psychological barriers and align textual and visual content with the needs of specific target groups is essential to strengthening societal resilience. The expected outcome of the research is a communication framework that promotes social cooperation, improves adaptive capacity, and contributes to more effective prevention of environmental crises.

LACZKÓ, MÁRIA

Kispesti Deák Ferenc Gimnázium

Characteristics of High School Students' Communication Reflected in Their Notes

The present research tries to answer the question of how the note-taking of students of secondary school age develops during the spread of digital communication. Based on the results of previous research, I assume that the change of generations over time can be traced in the language form of note-taking in such a way that the proportion of spoken language elements can be followed even better in the notes of students born at the latest in time. The question is whether and how the influence of the school type occurs, and how the teacher's language use (vocabulary, speech culture) can shape the language of the notes.

The study involved 10th graders of the same age who were born in different periods. Thus, their notes were also taken at different times (in 2009, 2014, 2023). Their teacher is identical, as is the material of the lesson studied. In class, I digitally recorded the teacher's semi-spontaneous speech (monologue) conveying knowledge, which was necessary to compare the students' notes. I analyzed their notes from a linguistic, stylistic and content point of view. The statistical analyses were performed with SPS 13.00 software. The results showed that although the later members of the digital generation are increasingly using abbreviations and their different types used in internet communication, there is also a tendency to influence the type of school. In the works of gymnasium students born last in time, this frequency of growth is not clear. The notes are dominated by expressions of lower stylistic value, the increasing tendency of which to strive for simplification can be further justified in the notes of students born later in time, although the influence of the type of school also shades the picture this time. In the notes of 10th graders born last in time, substitution and/or omission of sentences and structures was also typical.

MÁSODIK SZEKCIÓ / SESSION 2

BAJÁKI, Rita

NKE-NITK

Imaszövegek a kora újkorban

Előadásomban a kora újkori Kárpát-medence vallásosságának nyomtatásban megjelent írásos emlékeit vizsgálom, azon belül a magyar nyelven megjelent imádságos könyvek tartalmára fókuszálok. Mint ismeretes, a 16. században mind a történelmi események (ország három részre szakadása), mind a lelkiségtörténet területén (reformáció) meghatározó változások történtek, ezek hatására, és ezen folyamatokkal párhuzamosan a század második felében megjelentek az első magyar nyelvű nyomtatott imádságos könyvek. A 17. században az imakönyvek száma, felekezeti hovatartozása, tartalma, a bennük lévő imádságok szövegei is egyre nagyobb változatosságot mutatnak, az újabb és újabb imakönyvek összeállítói jellemzően a már korábban megjelent kiadványokra támaszkodnak, azokból válogatnak, így a szemmel látható változatosság mellett markáns állandóság tanúi is lehetünk. Előadásomban konkrét imaszövegek, valamint jellegzetességeik bemutatásával illusztrálom az imaszöveg-vándorlás tényét, illetve e sajátos állandóság és változás okaira is keresem a választ.

KOVÁCS, Gábor

Pannon Egyetem Humántudományi Kar

Magyar és Alkalmazott Nyelvtudományi Intézet

Az értelmező elbeszélés és a narratív paralelizmus

Az irodalmi olvasás problémájának és az értelmezés elméletének van két határkérdése. Vannak-e egy szöveg értelmezésnek szabályai? S létezik-e félreértelmezés? Az előbbi inkább a szöveg, az utóbbi inkább az olvasó autonómiájának kérdése. A tudománytörténetben a két perspektíva ritkán találkozik. Aki a szöveg autonómiáját helyezi előtérbe, amellyel áll ki, hogy minden szöveg rendelkezik valamilyen műfajisággal, s ha vannak műfaji törvények, amelyek mentén kell mozognia a szövegmagyarázatnak, akkor a magyarázatból kibomló értelmezésnek is kell, hogy legyenek szabályai, amelyek pedig fel képesek tární a félreértelmezés problémáját. Aki az olvasó autonómiáját helyezi előtérbe, amellyel áll ki, hogy nem létezik „rossz” értelmezés: a műfaj is olvasásalakzat, s ha az olvasás dönt a szöveg műfajiságáról is, akkor az értelmezést semmi más nem szabályozhatja, mint az olvasó esztétikai vagy szociológiai ideológiája. A fő problémát a szétválasztás jelenti. Szövegképzés és olvasásaktus valójában szétválaszthatatlan.

Előadásomban arra hívom fel a figyelmet, hogy az értelmezés nem kizárólag az olvasásaktus privilégiuma. A félreértelmezést akkor kerülhetjük el, ha felismerjük, hogy az interpretáció és az olvasás már eleve a szöveg problémája. Ricoeur szerint létezik egy olyan

szövegtípus, hogy értelmező elbeszélés. A passió evangéliumi előadását jellemzi ezzel a műfaji megnevezéssel. Ennek lényege az, hogy maga az elbeszélő diszkurzus hajt végre szövegértelmező műveleteket bármilyen olvasói eljárás „előtt”. A bibliai hermeneutika tanulságaiból kiindulva, de az irodalmi interpretációra áttérve vezetném be a narratív paralelizmus fogalmát, hogy rámutassak, milyen poétikai előfeltételei vannak a félreértelmezés kiküszöbölésének az irodalmi elbeszélésben. Tömören: a narratív paralelizmus egy olyan speciális metaforikus folyamat, amely során egy személytörténetet egy tárgy-történet értelmez. A főszereplő története elbeszélésének értelmezését tehát már maga a szöveg megkezd egy szemantikai úton, „mielőtt” még az olvasó világával találkozna. Egy novellaelemzéssel tárom fel azt, hogyan is működik a narratív paralelizmus mint értelmező elbeszélés.

TÖRÖKNÉ MOLNÁR, Mária

Debreceni Egyetem

Figyelemirányítási mintázatok mint a szöveg értelemösszetevői

Előadásomban funkcionális-kognitív kiindulópontot érvényesítve a szöveg figyelemirányítási mintázatainak mint értelemösszetevőknek a leírhatóságát tárgyalom, különös tekintettel az allegorikus szövegekre. A nyelvi szerveződés alacsonyabb szintje, a mondatok szintje felől vizsgálva a figyelemirányítási mintázatok a konstruálás mintázatainak mutatkoznak, szorosan kapcsolódnak a mondatok szintjén érvényesülő konstrukciós sémákhoz, ugyanakkor diszkurzív beágyazottságuk folytán leírásuk túlmutat a mondatok konstrukciós sémáin. Leírásukban tehát szerepet kell kapnia a nyelvhasználati eseménynek mint figyelemirányítási aktusnak. Emiatt vizsgálódásaim alapjául a következő munkahipotézis szolgál: a figyelemirányítási mintázatok a szöveg mezoszintjén (Kiefer 2006) megjelenő, körvonalazódó, a szöveg mikro- és makroszintje által egyidejűleg meghatározott, erős diszkurzív beágyazottsággal rendelkező értelemösszetevőkként határozhatjuk meg. Ez az alapja annak a módszertani döntésnek, hogy a figyelemirányítási mintázatok első megközelítésben a diszkurzus és a figyelem irányításának abban a diszkurzusban betöltött funkciója alapján vizsgálom, top-down módszerrel.

Majd az ezen a vizsgálati szintre, azaz a szöveg makroszintjére vonatkozó megállapításokat igyekszem kiegészíteni a szöveg mikroszintjére, azaz a nyelvi szerveződés alacsonyabb szintjeire, ezen belül is a mondatok konstrukciós sémáira vonatkozó felismerésekkel összehangolni.

Korábbi vizsgálódásaim (Törökné Molnár 2024) során a Langacker (2008) által együttesen a mentális hozzáférés 'természetes ösvényének' (natural path) nevezett kognitív tényezők figyelembe vételével igyekeztem allegorikus szövegpéldák elemzése során a szöveg mikroszintjének figyelemirányítási mintázatait, vagyis az egyes mondatok po-

tenciális fókuszpont jelöltjeit meghatározni. Ahogyan azonban Langacker is kiemeli, a nyelvi szerveződés magasabb szintjein, mint például az összetett mondatok szintjén a fókuszpontok meghatározásakor módszertani bizonytalanságok merülnek fel:

„There is also uncertainty as to how (or even whether) to apply the notion of profiling at higher levels of grammatical structure.” (Langacker 2008: 415). A langackeri szempontrendszer tehát a figyelemirányítás műveleti, diszkurzusszintű vizsgálatát nem teszi lehetővé, csupán a tagmondatok szintjén tudunk erős és kevésbé erős tagmondatfókusz-jelölteket megállapítani. Ahhoz azonban, hogy az erős tagmondatfókusz-jelöltek láncolatának hasznosulását az értelemképzésben olyan elméleti keretet kell kialakítanunk, amely a dinamikus jelentésképzés folyamatát, annak diszkurzív beágyazottságát, interszubjektív kontextusát is képes megragadni. Előadásomban kitérek a az allegorikus szövegek azokra a dilemmákra, amelyek a figyelemirányítási mintázatok langackeri szempontok mentén történő rekonstruálása kapcsán jelentkeznek. Továbbá amellett érvelek, hogy a fentebbi langackeri szempontrendszer kiegészítése a funkcionális pragmatika elméleti belátásaival szükséges lépés a figyelemirányítási mintázatoknak mint értelemösszetevőknek leírásában.

A fentebbi szempontok figyelembevételével tehát kijelölhető egy (általában dologként konceptualizált) entitás, amely a vizsgált szakasz fókuszpontjának tekinthetünk. Ahogyan azonban Törökné Molnár 2024 elemzéseiből is kiderül egy ilyen szempontrendszer alkalmazása a mondatok és a nyelvi szerveződés magasabb szintjein számos módszertani kérdést vet fel. Ezek közé tartozik a (1) a szöveg szegmentálásának kérdése; azaz mit tekintünk a figyelemirányítási mintázatok műveleti szinten történő rekonstruálása során elemi egységnek illetve (2) a konstruálás és a diszkurzusok összefüggései: a figyelemirányítás műveleti szinten megjelenő mintázatainak hasznosulása az értelemképzésben. A továbbiakban ezeket a módszertani kérdéseket részletezem, majd a funkcionális kognitív pragmatika elméleti keretét érvényesítve megoldási javaslatokat fogalmazok meg.

RADA, Roberta NKE Anglisztika és Germanisztika Tanszék/ELTE A mikulás egykor és ma – szövegelemzés a „szótársulás-elemzés” módszerével

A germanisztikai nyelvészet egyik aktuális paradigmája a leíró diskurzusnyelvészet. A diskurzusok elemzéséhez a vonatkozó szakirodalomban mindeztidáig többféle, részben új, részben pedig már korábbról is ismert nyelvészeti elemzési módszert (pl. pragmatikai, szövegnyelvészeti, kognitív szemantikai stb.) alkalmaztak. Az újak egyike a kutatásokban eddig kevésbé alkalmazott ún. „Wortverbund-Analyse”, „szótársulás elemzés”, amelyet megalkotója J. A. Bär (2015) szinguláris szövegek kvalitatív elemzésén keresztül mutatott be. A módszer hátterében a szöveghermeneutika áll, amelynek egyik alapvetése, hogy a szavak jelentése nem eleve adott (és változatlan), hanem azt a szöveg befogadója alkotja meg interpretatív módon, még pedig az általa ismert nyelvhasználati minták hátterében. A módszer lényege ún. „szótársulások” azonosítása és értelmezése. „Szótársulás” alatt a referenciálisan azonos szavakkal ill. szókapcsolatokkal valamilyen szemantikai relációban álló nyelvi jelek összességét értjük egy szövegen belül. A „szótársulások” elemzésén keresztül feltárható, hogy valamely élő vagy történelmi személyről, tárgyról, eseményről stb. egy adott nyelvi közösségben és egy adott korban mely tudáselemek (gondolkodási és értékelési minták) dominálnak. A vizsgálatom korpuszát két, mikulásról szóló újságszöveg alkotja. Az egyik 1865-ből, a másik pedig 2016-ból származik. A szövegeken keresztül nemcsak bemutatom az elemzési módszert és értelmezem az elemzési eredményeket, hanem azt is próbálom bizonyítani, hogy a módszer hozzájárul a keretezés (frémung) működési mechanizmusának megértéséhez.

ZS. SEJTÉS, Györgyi Szegedi Tudományegyetem

Mit tudjon a diák miközben értőn olvas? –A sémaelmélet felhasználási lehetőségei a szövegértési képesség fejlesztés folyamatában

A szövegértési képesség fejlettségi szintje az iskolai tanulás és az életben való beválás egyik legmeghatározóbb komponense. A szövegértés nem egyszerű információ-feldolgozás, hanem olyan értelmezési tevékenység, amely során az olvasó saját tapasztalataira, tudásstruktúráira és nyelvi sémáira építve teremti meg a jelentést.

A munka azt kívánja bemutatni, hogy a kognitív megközelítés, a sémaelmélet és a Beaugrande– Dressler-féle szövegnyelvészeti modell (kohézió, koherencia, helyzetszerűség, szándékoltság, elfogadhatóság, hírtérték, intertextualitás) tudatos összekapcsolása miként támogathatja a szövegértésiképességfejlesztés folyamatát az intézményesített oktatás keretein belül az absztrakt fogalmi gondolkodás kialakulásától (10-12 éves kor) az egyetemi tanulmányok (22-25 éves kor) végéig. A kohézió és koherencia felismerése a meglévő tudásstruktúrák aktiválását feltételezi; a helyzetszerűség, a szándékoltság és az elfogadha-

tóság a kommunikációs helyzetre vonatkozó sémák mozgósítását kívánja; a hírtérték felismerése az olvasó érdeklődési sémáit mozgósítja; az intertextualitás működtetése során az olvasó olyan sémahálózatot használ, amelyben a korábbi szövegtapasztalatok előhívása zajlik. A sémaelmélet pedagógiai alkalmazása lehetővé teszi, hogy az olvasó ne egyszerű dekódoló, hanem aktív jelentésteremtő szerepbe kerüljön. Ebben a megközelítésben a szövegre vonatkozó ismeretek és a szöveggel kapcsolatos tevékenységek (alkotási és megértési műveletek) úgy modellálják a szövegek működését, hogy az közel áll a tanulók nyelvi intuícijához, nyelvhasználati tudásához.

Az interaktív, koncepcióvezérelt megközelítés során az a cél, hogy az életkori sajátosságokat figyelembe véve a szövegekkel, szövegeken végzett kísérletezés folyamán a tanuló a szabályok leírása helyett azokat az ismétlődő jellegzetességeket keressék, amelyek probabilisztikus szemlélettel irányítják a szövegértést. A fejlesztés célja, hogy a tanulók a szöveget ne elszigetelt nyelvi egységként, hanem jelentéshálóként értelmezzék.

A sémaelmélet és a Beaugrande–Dressler-féle szövegismérvek egymást erősítve kínálnak kognitív és nyelvészeti alapú pedagógiai modellt a szövegértési képesség fejlesztés folyamatában. A „Mit tudjon a diák miközben értőn olvas?” kérdésre a válasz nem a szöveggel kapcsolatos lexikális ismeretek bővítése, hanem a mentális sémák rugalmasságának kialakítása, valamint a jelentéssépítés tudatosságának a támogatása.

PÉTERI, Attila ELTE BTK Germanisztikai Intézet

A spanyolnátha-járvány (1918) és a koronavírus-járvány (2020) diszkurzív feldolgozása a magyar sajtóban. Egy összehasonlító esettanulmány tanulságai Előadásomban egy a német diskurzusnyelvészetből kölcsönzött szövegelemzési módszer, az ún. szóköteg-elemzés (vö. Bär 2015) segítségével hasonlítok össze egy 1918-ból és egy 2020-ból származó sajtószöveget azzal a céllal, hogy feltérképezzem a két járvány társadalmi fogadtatásának hasonlóságait és különbségeit. A szóköteg-elemzés elmélete szerint a nyelvi jelek közötti kapcsolatok nem csak a szó és a mondat szintjén, hanem szövegszinten is szisztematikusan leírhatók.

A szókötegek olyan komplex nyelvi jelek, amelyek a szövegben, sőt szöveghatárokon átvélve is bonyolult szemantikai hálózatokat alkotnak. A befogadó ezeket interpretálva tud értelmet tulajdonítani a szövegnek.

A két elemzett sajtókommentár a két járványt nem elsősorban orvosi, egészségügyi szempontból mutatja be, hanem annak társadalmi, kulturális és morális vonatkozásaira reflektál. Míg az 1918-as szöveg a betegséget a nagy bajt jelentő háborúhoz képest kisebb, járulékos bajnak tekinti, és szinte hálás hozzáállást sugall a világjárványhoz, addig a 2020-as kommentárban kezdetben utópikus reménykedés látszik, amely azonban a „normalitáshoz” való visszatéréssel csalódássá válik.

A szókötegelemzés módszere segítségével feltárhatók azok az interpretációs keretek,

amelyek határai között egy szöveg érvényesen értelmezhető. Ezek szükségszerűen szoros összefüggésben állnak a mindenkori társadalmi-kulturális háttérrel, az adott társadalom alapértékeivel. A szövegelemzés ezáltal hozzájárul ennek a kulturális háttérnek a jobb megismeréséhez is (vö. Attig –Péteri 2025).

MAGYARNÉ SZABÓ, Eszter

PTE BTK-TTK Nyelvtudományi Tanszék; Kenderföld
Somági Általános Iskola)

Szövegalkotástól a szövegértésig a fordításban, azaz hogyan befolyásolják a fordítói választások és döntések az Örkeny-Egypercesek jelentését?

Előadásomban azt vizsgálom, milyen módokon hatnak a különböző fordítási stratégiák az értelmezésre; gyengítik, erősítik vagy változatlanul hagyják az ironikus hatást, ami Örkeny novelláinak egyik fő jellemzője.

Nagyon izgalmas kihívás, ha összevetjük két hivatásos műfordító munkáit középiskolás diákok laikus fordításaival: hogyan működik az egyik nyelvből a másikba történő átváltás, befolyásolja-e az anyanyelv / első nyelv szerkezete és szókincse a másik nyelven történő írásbeli kommunikációt.

A további empirikus vizsgálódások a bilingvis középiskolai diák fordítási megoldásait mutatják be: nála hogyan történnek az átváltási műveletek. Az sem elhanyagolható szempont, ha összehasonlítjuk a bilingvis diák és a többi diák fordítói eljárásait egymással. Induktív módszerrel dolgoztam, vagyis a konkrét fordítások elemzéséből kiindulva következtettem általánosabb összefüggésekre. Az elemzés első részében a két műfordító, Vera Thies és Terézia Mora szövegeit alapul véve történt a kontrasztív elemzés. A mindkettejük által fordított novellák vizsgálata mellett (a nyolcból hetet választottam ki) a csak egyiküknél szereplő, ám az iróniaszempontjából kiemelkedő jelentőségű Örkeny-Egypercesek kaptak helyet. Ezek közül szintén 7-7 novellát, vagyis összesen 21 egypercest elemeztem, melyeket az eredeti forrásnyelvi szöveggel is összehasonlítottam a következő szempontok figyelembevételével: a kötelező és fakultatív explicitációk mennyisége és minősége, az ironikus beszédmód jelenlétének intenzitása, a kiválasztott lexémák viszonya a forrás- és a célnyelvhez. Az elemzés második részében egy középiskolai tanulmányokat folytató bilingvis diák magyarnémet és német-magyar fordítási irányú szövegeit vizsgáltam. A magyar nyelvű szövegek közül azokat kapta, melyek hangsúlyosan ironikusak, általában rövid terjedelműek, továbbá morális üzenetet is hordoznak. A mintavétel elsősorban kvalitatív szempontból releváns. A bilingvis diákkal kapcsolatos megállapítások esettanulmány formájában történtek.

Kulcsszók: fordítói stratégiák, Egypercesek, irónia, bilingvizmus, explicitációs hipotézis

December 5. péntek / 4 December Friday

HARMADIK SZEKCIÓ / SESSION 3

VORZSÁK, Orsolya

Semmelweis Egyetem, Szaknyelvi Intézet

VARGA, Éva Katalin

Semmelweis Egyetem, Szaknyelvi Intézet

VLADÁR, Zsuzsa

NKE NITK Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék

Weniger Text –mehr Gesundheit! Szövegkohéziós eszközök használata német és magyar könnyen érthető betegájékoztatókban

Az írott egészségügyi betegájékoztatókban egyre nagyobb igény mutatkozik a könnyen érthető kommunikációra (KÉK - Leichte Sprache), különösen az értelmi fogyatékos-sággal és tanulási nehézségekkel élő célcsoportok számára. A magyar egészségügyi KÉK szövegekre jelenleg nincsen érvényes szabályrendszer, kidolgozása folyamatban van a német megfelelők alapján. Előadásunkban korábbi komparatív kutatásainkat folytatva arra fókuszálunk, hogy milyen szövegkohéziós eszközöket alkalmaznak, ill. mellőznek a német KÉK betegájékoztatók, és ezek hogyan járulnak hozzá a KÉK információs szöveg érthetőségéhez. A vizsgálat elméleti keretét Dressler és De Beaugrande szövegnyelvészeti modellje, valamint Brinker koherenciafogalma adja, kiegészítve Szikszainé Nagy Irma és Christiane Maaß munkáival. A standard szöveg belső összefüggéseit olyan szövegkohéziós elemek biztosítják, mint a névelők, névmások, kötőszavak, utalószavak, valamint az anaforikus és kataforikus utalások. A KÉK szövegekben ezeket másképp vagy korlátozottabban kell alkalmazni a könnyebb szövegértés érdekében.

A prezentáció német és magyar nyelvű példákon keresztül szemlélteti, hogy milyen szövegkohéziós eszközök és hogyan alkalmazhatóak a KÉK betegájékoztatókban. Német szövegkorpuszunk német internetes egészségügyi témájú honlapokról, míg a magyar szövegmintáink a Down Alapítvány és az ÉFOÉSZ betegájékoztató anyagaiból származnak. Az előadásban a német KÉK szövegmintákból kiindulva javaslatot teszünk magyar betegájékoztatókban alkalmazandó ill. kerülendő szövegkohéziós eszközök használatára. A kutatás hozzájárulhat a magyar egészségügyi KÉK szabályrendszer kidolgozásához, és új szempontokat kínál magyar nyelvű, könnyen érthető betegájékoztató szövegminták megalkotásához. Kulcsszavak: betegájékoztatók, könnyen érthető kommunikáció, Leichte Sprache, szövegkoherencia, szövegnyelvészet.

MOSZA, Diána Eötvös Loránd Tudományegyetem

Narratológia a középiskolában: szövegértés és szövegalkotás

A narratológia, vagyis elbeszéléselemélet alapvető fogalmainak és megközelítésmódjának a középiskolai anyanyelvpedagógiába való integrálása gyümölcsöző lehet mind a szövegértés, mind a szövegalkotás fejlesztésének tekintetében. A magyar nyelv és irodalom oktatásába nem csupán az egyes irodalmi korszakok mentén megjelenő tendenciák vagy konkrét szövegek elemzésekor érdemes a narratológia irányából is terveznünk a tanulási folyamatot, de a nyelvtanórák során is jócskán hasznosíthatjuk eredményeit. Álláspontom szerint a narratológia eszköztárát biztosít a történetek szerkezeti és tartalmi vetületeinek mélyebb megértéséhez, ezáltal árnyaltabb olvasásélményhez juttatja a befogadókat. Az értő olvasóból pedig könnyebben válik elkötelezett olvasó. A történetek és történetvilágok logikájának megismerése azonban nem csupán befogadásesztetikai oldalról gazdagíthatja a középiskolai tanulási folyamatot, hanem visszahat a szövegalkotásra is, így hozzájárul a sikeres érettségi vizsgára való felkészítéshez is.

A narratológiai megközelítésnek a magyarórákba való beépítésével nem csupán a diákok általános műveltségét növeljük, de az anyanyelvi kompetenciát fejlesztve egy tantárgyakon átívelő előnyhöz juttathatjuk őket, hiszen a sikeres és pontos szövegértés, valamint a világos szerkezetű és jó nyelvezetű szövegalkotás mindennemű tanulási folyamat és tudásellenőrzési pont kulcskérdése.

Kutatásom során a narratológia fogalmi keretének és szemléletének a törzssanyagba való integrálhatóságára koncentrálok. Előadásom során a 2020-as Nemzeti Alaptanterv adta lehetőségeken belül járom körül azokat a pontokat, ahol a klasszikus (pl. Genette 1972), valamint a történetvilágalapú narratológiák (pl. Herman 2009) eredményei gyümölcsözően beépíthetők.

GYENEI, Kornélia ELTE Nyelvtudományi Doktori Iskola

A fluencia szerepe a középiskolai szövegalkotás eredményeiben

Az írott szövegalkotás fejlesztése az oktatásban kiemelt jelentőségű. Gyakorló magyar szakos pedagógusként tapasztalom, hogy a diákok teljesítményét szövegalkotásos feladatokban gyakran determinálja a feladatra kapott idő. A közoktatásban a számonkérések domináns része adott időre rásban zajlik. A diákoknak a pályaválasztási lehetőségeiket meghatározó érettségi vizsgán több tantárgyból is fogalmazást kell írniuk a rendelkezésükre álló korlátozott idő alatt előre megadott émban. Jelen kutatás feltételezi, hogy az írásprodukción a fluencia mértéke, vagyis hogy a tanulók a feladatra kapott időből mennyit fordítanak összefüggő folyamatos írásra, összefüggést mutatnak az általuk a fenti típusú feladatokon elért eredménnyel. A kutatás fő hipotézise szerint a fluensebb írók

magasabb pontszámot érnek el a fogalmazás-típusú feladatokon. Jelen kutatás célként tűzte ki az írásprodukción során jelentkező szünettartások és fluens szegmensek vizsgálatát magyar anyanyelvű, tanórai keretek között végzett gépelt írásprodukción. A kutatás 12. évfolyamos tanulók (15 fő) fogalmazásalkotását vizsgálja leíró szöveg esetén gépelt szövegprodukción során. A gépelt szövegalkotási folyamat billentyűleütés-figyelő programmal került rögzítésre. Az elkészült szövegeket gyakorló magyar nyelv és irodalom szakos pedagógusok értékelték a magyar nyelv és irodalom érettségi műelemző szövegalkotási feladatának értékelési szempontjai szerint (2025). Az előzetes eredmények alapján a fluensebben alkotók szövege magasabb minőségű. A kapott eredmények alapján a fluencia fejlesztése tanórai keretek között indokolt, a kapott eredmények felhasználásával lehetőség nyílik egy jógyakorlatokat összefoglaló feladatgyűjtemény kiadolgazására és iskolai alkalmazására.

NEGYEDIK SZEKCIÓ / SESSION 4

TAXNER, Tünde

Nemzeti Köszolgalati Egyetem, Nemeskürty István Tanárképző Kar, Digitális Média és Kommunikáció Tanszék

Stories around the world: The roles and characteristics of textual narratives in the digital strategic communication of global environmental NGOs

Organizational communication on digital platforms is a result of strategic text production (Frandsen & Johansen, 2022). Narratives are effective tools in this process because they express organizational identity, goals, and persuade readers (Lane, 2023). Thus, the structure, content, and roles of textual narratives are explored in different communicative and organizational contexts. Despite shaping climate policies and public views on climate change and environmental protection throughout the world, the narratives of environmental non-governmental organizations (NGOs) remain underexplored (Oliveira, 2023). These organizations increasingly utilize digital platforms to spread their narratives (Ter-Mkrtchyan & Taylor, 2023); however, little is known about their elements and structure. Thus, this study asks (1) which roles textual narratives play in ENGO strategic communication on digital platforms, and (2) which characteristics these narratives have. We conducted a thematic analysis of 278 official website entries, Facebook and Instagram posts published by two leading NGOs, WWF and Greenpeace in 80 of their offices worldwide. We focused on their textual narratives about the outcomes of a global focusing event, the 29th United Nations climate conference (COP 29). The results show that these NGOs strategically crafted narratives to maintain their legitimacy, express missions, and frame conference outcomes. The narratives consisted

of reappearing characters like villains and climate crisis victims, had a tone of voice in accordance with organizational identity, and were mostly consistent around the world. These results showcase how the results of strategic text production can span over the world and produce narratives that contribute to achieving organizational goals on digital platforms.

GALAC, Ádám Ludovika University of Public Service

Cross-Linguistic and Cross-Textual Variation in the Olfactory Lexicon: A Corpus-Based Comparison of English, German, and Hungarian

Recent advances in embodiment theory (cf. Bergen, 2015; Yu, 2015) have highlighted the close relationship between perceptual experiences, cognition, and language, giving rise to a new discipline called sensory linguistics (cf. Dignonnet, 2016; Winter, 2019). The main objective of this expanding field of inquiry is to investigate how languages conceptualize bodily sensations, shedding light on cross-linguistic variation and underlying cultural patterns. Although considerable advances have been made (e.g., Staniewski, 2016; Speed et al., 2019; Bagli, 2021), olfaction still remains a comparatively underexplored sensory modality, especially in less-studied languages such as Hungarian. The present study aims to contribute to our understanding of how olfactory experiences are conceptualized in English, German, and Hungarian through a lexical analysis based on two types of corpora. The first corpus consists of the so-called TenTen corpora: large, general-purpose, and comparable corpora compiled automatically from a wide range of texts found on the web (<https://www.sketchengine.eu/documentation/tenten-corpora/>, 14.10.2025). These corpora served as the primary data sources for my dissertation, in which I examined the lexicalization patterns and key semantic features of olfaction in English, German, French, Spanish, and Hungarian. The second corpus is a parallel aligned database of all olfactory references in Patrick Süskind's 1985 novel "Das Parfum: Die Geschichte eines Mörders", including the German original and its English and Hungarian translations. By comparing the distribution and relative frequency of the central olfactory lexemes in the two text types, the analysis seeks to map out the degree of equivalence between these lexemes, and the ways in which English, German, and Hungarian categorize olfactory entities and experiences. Potential interference effects in the translations are also examined.

NING, Puyu ELTE Research Centre for Linguistics

(FIDRMUC, Jarko (Zeppelin University); HORKY, Florian (Zeppelin University); KRELL, Felix (Zeppelin University))

Task vs. Rapport: A Case Study of Interpersonal Interaction in Virtual Reality

Virtual Reality (VR) allows interactants embodying avatars to engage in a shared virtual environment. Research on social interaction in VR has been gaining substantial attention, but only a small portion of the studies focus on interpersonal context (Xu et al., 2023; Wei et al., 2024). And these studies mainly concern non-verbal cues in interaction (e.g., Son & Rubo, 2024; Han & Bailenson, 2024; Taguchi, 2022). Little empirical work has explored the dynamics of verbal communication in VR. In this study, we examine the dynamics of interpersonal interaction in VR with a contrastive perspective to face to face condition. The study adopts a case-study approach and draws on a corpus of transcripts derived from a dictator game experiment. Our corpus includes the interactions of 92 participants in dyads under two virtual conditions: a virtual space and a virtual office. Every recorded interaction is composed of the initial engagement and the decision making of the game task. To provide a contrastive perspective, we include another 20 interactions involving 40 participants playing the same game face to face. Our analysis highlights a thematic examination and a structural analysis of the interactions, focusing on turn-taking and dominance in the two sections of the interactions. Our findings suggest that the VR settings tend to encourage task-oriented communication. In face-to-face setting, game task is secondary to rapport-building and information exchange. As variations in VR settings and the dictator's gender are found to have impact on participant's behaviour in the game (Horky et al., 2023), our analysis further determines the nuanced influence of the immersive VR conditions on interaction and the decision-making process. The contrastive perspective provides a refined understanding of how linguistic interactions are shaped by the conditions of the environments in which they are conducted.

FURQON, Miftahul University of Pannonia

Reading Beyond the Classroom:

Pedagogical Potentials of Texts in Role-Playing Video Games for EFL Learners

This study delves into the pedagogical potentials of texts embedded in Role-Playing Video Games (RPGs) to enhance reading comprehension in the context of English as a Foreign Language (EFL). Dissimilar to the conventional reading materials, RPGs provide multimodal and interactive texts such as quest instructions, character dialogues, narrative descriptions, and in-game manuals. These authentic texts encourage players to unravel meaning, infer information, and follow sequences in order to continue in the game. This study draws on the theory of informal learning and explores how RPG texts contribute to reading skill development among university students. Data were gathered through a pre-survey and semi-structured interviews with four EFL learners at a private university in Purwokerto, Indonesia. Thematic analysis affirmed that RPG texts supported vocabulary acquisition, sentence decoding, and information comprehension. Nevertheless, challenges emerged, including lexical overload, culturally inappropriate content, and the risk of excessive gaming. Students reported coping strategies such as digital tool use for vocabulary support and self-regulation to balance gaming time. These findings suggest that RPG texts hold significant pedagogical value as alternative reading materials, particularly in promoting authentic engagement with English outside the classroom. The study highlights how texts in video games can enrich EFL reading pedagogy by bridging entertainment and language learning. Keywords: Role-Playing Video Games (RPGs), reading comprehension, English as a Foreign Language (EFL).

NAJI, Ahmad University of Pannonia

**Comparative Thematic Analysis of TAT Picture Card Narratives
Among Hungarian and Jordanian Bilinguals in EFL Contexts**

This study investigates cross-cultural differences in narrative construction among Hungarian and Jordanian bilingual university students writing in English as a Foreign Language (EFL). A total of 100 participants (50 Hungarians, 50 Jordanians) were tasked with composing narratives in response to four Thematic Apperception Test (TAT) picture cards. Using a qualitative approach, thematic analysis was applied to explore universal and culture-specific patterns in storytelling. While both groups engaged with universal themes such as love, loss, and betrayal, their narrative framing and resolution diverged sharply. Hungarian narratives emphasized personal agency, self-expression, non-marital romance, decisive action, and echoes of wartime memory. In contrast, Jordanian stories were grounded in familial obligation, emotional interdependence, reconciliation, marriage as the central relational structure, and culturally prescribed gender roles.

These differences in conflict resolution, role dynamics, event sequencing, and emotional focus reflect Hofstede's cultural dimensions of individualism–collectivism and power distance. The findings highlight how English, as a shared second language, serves as a medium for expressing both globalized human experiences and culturally embedded worldviews. This research contributes to cross-cultural psychology, applied linguistics, and bilingual education by demonstrating the role of cultural schemas in shaping second-language narrative construction.

GYIMESI, Alexandra Pannon Egyetem

**From Textbook to Literature: Teaching Noun–Verb Collocations
through literary texts**

Formulaic sequences play an important role in the development of idiomatic competence. While research highlights the benefits of drawing learners' attention to such expressions, textbooks often provide limited exposure to frequent collocations, especially in German. The aim of the presentation is to explore the pedagogical potential of integrating literary texts into German as a foreign language instruction, with a particular focus on noun–verb collocations. The analysis will compare selected texts from the Kon-Takt textbook series, widely used in Hungarian secondary schools, with excerpts from the German translation of Harry Potter and the Philosopher's Stone.

The study adopts a qualitative perspective, highlighting how collocations appear in both sources and how they are treated pedagogically. Preliminary observations suggest that while the textbook offers structured and level-appropriate input, it does not grant special attention to formulaic sequences. In contrast, Harry Potter, as an authentic literary text, provides a richer variety of formulaic expressions. Building on these findings, the presentation will propose concrete classroom tasks that demonstrate how literary texts can complement textbook input and promote idiomatic competence.

The aim is to show that even short literary excerpts can make a difference when it comes to developing learners' idiomatic competence.

**NEMZETI
KÖZZSZOLGÁLATI
EGYETEM**
LUDOVIKA

**NEMESKÜRTY ISTVÁN
TANÁRKÉPZŐ KAR**
OFFICIUM PRO PATRIA